

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет інформаційних технологій та управління

Кафедра управління

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

О.Б. Жильцов
« 21 » 01 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СТРАТЕГІЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

для студентів

спеціальності	281 Публічне управління та адміністрування
освітнього рівня	другий (магістерський)
освітньої програми	281.00.01 Державне управління
спеціалізації	Державне регулювання розвитку міста

Київ – 2021

Розробник:

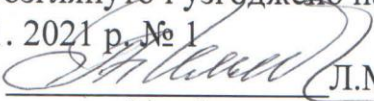
Марухленко Оксана В'ячеславівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри управління факультету інформаційних технологій та управління Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Марухленко Оксана В'ячеславівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри управління факультету інформаційних технологій та управління Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і узгоджено на засіданні кафедри управління

Протокол від 13.01. 2021 р. № 1

Завідувач кафедри Л.М. Ільїч

(підпис)

Робочу програму узгоджено з гарантом освітньої програми

«Державне управління»

(назва освітньої програми)

13. 01. 2021 р.

Гарант освітньо-професійної програми Т.В. Поспелова

(підпис)

Робочу програму перевірено

13. 01. 2021 р.

Заступник директора/декана І.Ю. Мельник

(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	Денна	заочна
Вид дисципліни	Вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4/120	
Курс		6
Семестр		12
Кількість змістових модулів з розподілом:	4	
Обсяг кредитів		4
Обсяг годин, в тому числі:		120
Аудиторні		16
Модульний контроль		8
Семестровий контроль		-
Самостійна робота		96
Форма семестрового контролю		Залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є ознайомити студентів з процесами стратегічного планування, його етапами для забезпечення оптимального розвитку регіонів в єдиному господарському комплексі держави; вдосконаленні, спеціалізації територій; установленні оптимальних пропорцій; ефективному використанні трудових і природних ресурсів та виробничих потужностей; раціоналізації розміщення продуктивних сил.

Завданнями дисципліни є оволодіння такими компетентностями:

I. Загальнопредметні компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність розробляти та управляти проектами.

ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології

II. Фахові компетентності:

СК04. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК08. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

III. Додаткові спеціальні (фахові) компетентності:

ДСК 1. Здатність до виявлення та аналізу найгостріших проблем розвитку регіону / міста.

ДСК 2. Здатність до визначення пріоритетних сфер розвитку міста, змісту, термінів, та характеру муніципальних трансформацій.

3. Результати навчання за дисципліною

Студент має **знати та розуміти:**

ПРН03. Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетентності.

ДПРН-3. Бути здатним до розвитку та раціонального використання ресурсного потенціалу регіону / міста, створення комфортних умов життя населення, забезпечення екологічної безпеки

Студент має **вміти:**

ПРН04. Використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування.

ПРН06. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загально-організаційних структур.

ПРН07. Уміти розробляти національні / регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи.

ПРН11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень.

ПРН12. Планувати і здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, включаючи аналіз проблематики, постановку цілей і завдань, вибір та використання теоретичних та емпіричних методів дослідження, аналіз його результатів, формулювання обґрунтованих висновків.

ДПРН-1. Виявляти та аналізувати найгостріші проблеми міста на основі верифікованої та достовірної інформації, за необхідності вміти доповнювати й синтезувати відсутню інформацію.

ДПРН-2. Визначати пріоритетні сфери розвитку міста, зміст, терміни, та характер муніципальних трансформацій.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Модульні контрольні	
Змістовий модуль 1 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СТРАТЕГІЇ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ							
Тема 1. Стратегія регіонального розвитку: становлення та особливості	30	2			2	2	24
Разом	30	2			2	2	24
Змістовий модуль 2 СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ							
Тема 2. Розробка та реалізація стратегії регіонального розвитку	30	2			2	2	24
Разом	30	2			2	2	24
Змістовий модуль 3 МЕХАНІЗМ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ							
Тема 3. Формування стратегії розвитку регіону з урахуванням його інноваційно-інвестиційного статусу	30	2			2	2	24
Разом	30	2			2	2	24
Змістовий модуль 4 ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ТА ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ							
Тема 4. Удосконалення системи стратегічного планування для досягнення цілей сталого розвитку регіонів	30	2			2	2	24
Разом	30	2			2	2	24
Всього	120	8			8	8	96

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СТРАТЕГІЇ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Тема 1. Стратегія регіонального розвитку: становлення та особливості

«Стратегія» як базове поняття: етимологія походження, багатозначність та його слабоструктурованність, основні визначення поняття «стратегія». Сутність та основні риси стратегічного мислення. Сутність стратегічного планування: поняття, системний та концептуальний аспекти.

Особливості стратегічного планування як виду перспективного планування.
Особливості стратегічного планування як процесу.

Суб'єкти стратегічного планування на центральному рівні в органах виконавчої влади. Процес формування стратегії. Бачення і місія. Правила вибору місії. Цілевизначення. Дерево цілей, методи його побудови. Стратегічний аналіз середовища. Сутність та основні характеристики аналізу зовнішнього та внутрішнього середовища (SWOT-аналіз). Вивчення стратегічних пріоритетів та завдань. Стратегічний план як інструмент забезпечення стратегії. Узагальнена модель технології розробки стратегії. Концепція і змістові блоки концепції. Організаційна модель процесу стратегічного планування. Формування робочої групи (команди) з планування та правила роботи в команді.

Необхідність стратегічного планування в Україні. Поняття: довго-короткострокового, планування і процес планування. Традиційне планування в Україні на державному рівні: досвід, роль і значення. Мета, рамки, процеси, документи і установи, що стосуються державної стратегії в Україні. Стратегічні цілі організації. Етапи процесу розробки стратегічного плану. Заходи і ресурси, необхідні для втілення стратегічного планування в Україні.

Змістовий модуль 2

СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Тема 2. Розробка та реалізація стратегії регіонального розвитку

Створення національної системи планування розвитку територій. Сутність та передумови стратегічного планування розвитку регіонів. Використання інструментів стратегічного планування при підготовці регіональних стратегій.

Алгоритм формування стратегії розвитку території. Аналітичне супроводження стратегічного планування. аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища громад. Методи роботи зі стейкхолдерами, моніторинг реалізації стратегічного плану

Визначення перешкод до запровадження стратегічного планування. Формування робочої групи зі стратегічного планування. Склад робочої групи. Планування діяльності робочих груп. Функції та склад цільових підгруп.

Визначення слабких і сильних сторін розвитку регіону. Визначення можливостей та загроз (PEST - аналіз). Стратегічне бачення, пріоритети, цілі, завдання. Причинно-наслідкові зв'язки. SMART-аналіз. баланс цілей.

Створення моніторингового комітету, склад, функції. Критерії оцінювання. Продуктивність, результативність, ефективність. Визначення критеріїв оцінювання для конкретних цілей та завдань. Стратегія базується на системі координації процесів стратегічного планування на центральному, регіональному та місцевому рівні. Взаємоузгодження процесу стратегічного планування та реалізації Стратегії забезпечується шляхом застосування двох схем координації діяльності центральних та місцевих органів виконавчої

влади, органів місцевого самоврядування: горизонтальної - на рівні центральних органів виконавчої влади; вертикальної - на рівні центральних та місцевих органів виконавчої влади, а також органів місцевого самоврядування різних територіальних рівнів, недержавних інституцій (громадських об'єднань та підприємницьких структур, залучених до регіонального розвитку).

Змістовий модуль 3

МЕХАНІЗМ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Тема 3. Формування стратегії розвитку регіону з урахуванням його інноваційно-інвестиційного статусу

Тенденції розвитку інвестиційного механізму державної політики країн світу щодо формування стратегії регіонального розвитку. Критеріальна складова оцінки соціального потенціалу регіонів України з точки зору інвестиційної привабливості. Детермінанти впливу на інвестиційний механізм соціального потенціалу регіонів України. Кластеризація регіонів України за ступенем інвестиційної привабливості щодо розвитку їх соціального потенціалу. Інвестиційний механізм публічної політики розвитку соціального потенціалу на основі кластерного підходу.

Змістовий модуль 4

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ТА ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Тема 4. Удосконалення системи стратегічного планування для досягнення цілей сталого розвитку регіонів

Розвиток системи стратегічного планування у контексті завдань розумної спеціалізації регіонів. Завдання щодо нарощування соціального потенціалу для досягнення цілей сталого розвитку регіонів. Удосконалення нормативно-правового забезпечення інвестиційного механізму розвитку соціального потенціалу регіонів України. Оптимізація організаційно-функціонального забезпечення інвестиційного механізму публічної політики розвитку соціального потенціалу регіонів.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1 і 2		Модуль 3 і 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2
Відвідування лабораторних занять	1	2	2	2	2
Робота на лабораторному занятті	10	2	20	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10
Модульний контроль	25	2	50	2	50
Разом		-	84	-	84
Максимальна кількість балів: 168					
Розрахунок коефіцієнта: 1,68					

Критерії оцінювання завдань на семінарських заняттях:

100% від зазначеного балу – відмінний рівень виконання з можливими незначними недоліками

80-90% від зазначеного балу - достатньо високий рівень виконання без суттєвих (грубих) помилок

70-80% від зазначеного балу – в цілому добрий рівень виконання з незначною кількістю помилок

60-70% – посередній рівень знань виконання із значною кількістю недоліків

50-60% – мінімально можливий допустимий рівень виконання

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Теми курсу	Завдання для самостійної роботи	Максимальна кількість балів за виконане
Змістовий модуль 1		
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СТРАТЕГІЇ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	1. Визначити поширені помилки розробки попередніх стратегій (до 2020 року). 2. Охарактеризувати модель управління регіональним розвитком до 2015 року та 2020 року. 3. Проаналізуйте Державну стратегію регіонального розвитку на 2021-2027 роки та визначте її: - сильні сторони; - слабкі місця. Ваші думки щодо перспектив її реалізації?	5
Змістовий модуль 2		

СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	1. Визначити пріоритетні напрями стратегічного розвитку обраного регіону. 2. Опишіть кожний з етапів процесу розробки стратегічної платформи: - Соціально-економічний аналіз області; - SWOT- аналіз; - Стратегічне фокусування; - Бачення розвитку; - Стратегічні цілі.	5
Змістовий модуль 3		
МЕХАНІЗМ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	1. Тенденції розвитку інвестиційного механізму державної політики країн світу щодо формування стратегії регіонального розвитку. 2. Критеріальна складова оцінки соціального потенціалу регіонів України з точки зору інвестиційної привабливості. 3. Детермінанти впливу на інвестиційний механізм соціального потенціалу регіонів України. 4. Кластеризація регіонів України за ступенем інвестиційної привабливості щодо розвитку їх соціального потенціалу. 5. Інвестиційний механізм публічної політики розвитку соціального потенціалу на основі кластерного підходу.	5
Змістовий модуль 4		
ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ТА ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	1. Розвиток системи стратегічного планування у контексті завдань розумної спеціалізації регіонів. 2. Завдання щодо нарощування соціального потенціалу для досягнення цілей сталого розвитку регіонів. 3. Удосконалення нормативно-правового забезпечення інвестиційного механізму розвитку соціального потенціалу регіонів України. 4. Оптимізація організаційно-функціонального забезпечення інвестиційного механізму публічної політики розвитку соціального потенціалу регіонів.	5
Разом:		20

Критерії оцінювання: 5 балів

5 балів – відмінний рівень виконання з можливими незначними недоліками
4 бали – в цілому добрий рівень виконання з незначною кількістю помилок
3 бали – посередній рівень знань виконання із значною кількістю недоліків

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль здійснюється наприкінці вивчення кожного змістового модуля у формі проходження тестів. Основні питання для підготовки до модульного контролю:

1. Поняття та походження термінів "стратегія", "регіон", "район".
  2. Поняття та походження термінів "сталий розвиток", "збалансований розвиток".
  3. Особливості стратегічного планування.
  4. Цілі та завдання стратегії регіонального розвитку України.
  5. Критерії стратегії регіонального розвитку України.
  6. Централізація і децентралізація та їх роль у сучасних стратегіях.
  7. Концентрація та деконцентрація та їх роль у сучасних стратегіях.
  8. Регіон в адміністративно-територіальній системі України.
  9. Теорії регіонального розвитку та їх еволюція.
  10. Суб'єкти та об'єкти формування стратегії регіонального розвитку.
  11. Координація процесів стратегічного планування на центральному, регіональному та місцевому рівні.
  12. Складові стратегії регіонального розвитку.
  13. Аналіз соціально-економічного розвитку регіонів, методологія його проведення.
  14. Характеристика основних проблем розвитку регіонів.
  15. Основні пріоритети державної регіональної політики на відповідний період.
  16. Методика визначення стратегії регіонального розвитку.
  17. Інструментами реалізації стратегії регіонального розвитку.
  18. Моніторинг та оцінювання регіональної стратегії розвитку.
  19. Проведення маркетингових досліджень.
  20. Комунікативне забезпечення процесу стратегічного планування.
  21. Специфіка реформи регіонального розвитку України на сучасному етапі.
  22. Поняття "Єврорегіон" та специфіка їх розвитку.
  23. Порівняльний аналіз розвитку єврорегіонів (на прикладі).
  24. Порівняльний аналіз розвитку регіонів пострадянських країн.
  25. Аналіз та тенденції сучасної політики регіонального розвитку ЄС.
  26. Види та методи аналізу регіонального розвитку.
  27. Стратегічний аналіз середовища.
  28. Оцінювання сталості розвитку регіону та його критерії.
  29. Прогнозування: поняття, сутність, форми та методи.
  30. Прогнозування регіонального розвитку.
- Виконання модульної контрольної роботи проводиться студентом в

системі MODLE в чітко визначені терміни; викладач контролює виконання модульної контрольної роботи, їх оцінка проводиться автоматично в результаті проходження тестів.

Максимальна оцінка за модульну контрольну роботу - 25 балів.

Максимальна оцінка за якісно виконану контрольну роботу - 25 балів.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
25	В повному обсязі володіє матеріалом, вільно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи обов'язкову та додаткову літературу; стилістично грамотно викладає матеріал.
24-20	Достатньо повно володіє матеріалом, обґрунтовано його викладає, розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Проте виклад окремих питань недостатньо змістовний та аргументований, допущені окремі несуттєві неточності та
19-15	Загалом володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури. Допускає окремі суттєві неточності та помилки.
14-10	Володіє навчальним матеріалом не в повному обсязі, викладає його фрагментарно, без обґрунтування, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускає суттєві неточності.
9-5	Частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.
4-0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

(відсутній)

6.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 Балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 Балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 Балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 Балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності

E	60-68 Балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка дисципліни

Разом: 120 год., лекції – 8 год., лабораторні заняття – 8 год., модульний контроль – 8 годин, самостійна робота – 96 год.

Тиждень	I	II	III	IV
Модулі	Змістовий модуль I	Змістовий модуль II	Змістовий модуль III	Змістовий модуль IV
Назва Модуля	ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СТРАТЕГІЇ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	МЕХАНІЗМ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ТА ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ
Кількість балів за модуль	42	42	42	42
Лекції	1	2	3	4
Теми Лекцій	Тема 1. Стратегія регіонального розвитку: становлення та особливості	Тема 2. Розробка та реалізація стратегії регіонального розвитку	Тема 3. Формування стратегії розвитку регіону з урахуванням його інноваційно-інвестиційного статусу	Тема 4. Удосконалення системи стратегічного планування для досягнення цілей сталого розвитку регіонів
Теми лабораторних занять	Тема 1. Стратегія регіонального розвитку: становлення та особливості	Тема 2. Розробка та реалізація стратегії регіонального розвитку	Тема 3. Формування стратегії розвитку регіону з урахуванням його інноваційно-інвестиційного статусу	Тема 4. Удосконалення системи стратегічного планування для досягнення цілей сталого розвитку регіонів
Самостійна робота	5	5	5	5
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)	Модульна контрольна робота 2 (25 балів)	Модульна контрольна робота 3 (25 балів)	Модульна контрольна робота 3 (25 балів)
Загалом	168			
Коефіцієнт приведення навчального рейтингу студентів у 100-бальну шкалу – 1,68				

8. Рекомендовані джерела

основні

1. Берданова О. Стратегічне планування місцевого розвитку : практ. посіб. / О. Берданова, В. Вакуленко. - К. : ТОВ "Софія-Ф", 2018. - 88 с.

2. Берданова О. Оперативне планування стратегії територіального розвитку : практичний посібник / О. Берданова, Є. Фишко // Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні» DESPRO. - К. : ТОВ «Софія-А». -2015. - 48 с.

3. Лендъел М. Посібник з моніторингу та оцінювання програм регіонального розвитку / М. Лендъел, Б. Винницький, Ю. Ратейчак, І. Санжаровський / [за ред. Санжаровського І., Полянського Ю]. - К.: Вид-во «К.І.С.», 2007. - 80 с.

4. Регіональне управління : підручник / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, В. М. Вакуленка, М. К. Орлатого. - К. : НАДУ, 2019. - 512 с.

5. Ткачук А. Стратегічне планування у громаді (навчальний модуль) //А. Ткачук, В. Кашевський, П. Мавко. - К. : ІКЦ «Легальний статус», 2016. - 96 с.

6. Успішна територіальна громада: будуємо разом / Бриль М., Врублевський О., Данчева О., Сеїтосманов А., Чубаров Е. — Харків : Видавничий будинок Фактор, 2018. — 128 с.

Нормативно-правові документи

7. Стратегія сталого розвитку «Україна - 2020»: Указ Президента України від 12 січня 2015 року № 5/2015 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>.

8. Про державне прогнозування та розроблення програм економічного та соціального розвитку України : Закон України : прийнятий 23 берез. 2000 р. № 1602. - Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1602-143>.

9. Про засади державної регіональної політики: Закон України від 5 лют.2015 року № 156-VTTT - [Електронний ресурс]. - Режим доступу <http://www.rada.gov.ua>.

10. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року : Постанова Кабінету Міністрів України від 6 серп. 2014 р. № 385. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

11. Про затвердження Методики розроблення, проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації регіональних стратегій розвитку та планів заходів з їх реалізації: Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 31 берез. 2016 р. № 79 [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2016/05/Nakaz-Minregionu.-79_31.03.16.pdf.

12. Про місцеве самоврядування : Закон України від 21 трав. 1997 р. № 280/97-ВР // Відом. Верхов. Ради України. - 1997. - № 24. - Ст.170.

13. Про державні цільові програми : Закон України : прийнятий 18 берез. 2004 р. № 1621-TV. - Режим доступу :

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1621-15>

14. Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо формування і реалізації прогнозних та програмних документів соціально-економічного розвитку об'єднаної територіальної громади» від 30.03.2016 р № 75 [Електронний ресурс] // Офіційний веб сайт Мінрегіону : <http://www.minregion.gov.ua/uncategorized/nakaz-minregionu-vid-30-03-2016-%75pro-zatverdzhennvametodichnih-rekomendatsiv-shhodo-formuvannva-i-realizatsiyiprognoznih-ta-programnih-dokumentiv-sotsialno-ekonomichnogorozvitku-ob-vednanoyi-t/>

додаткові

15. Адміністративно-територіальний устрій країн Європейського Союзу : навч. посібник / Іванова Т.В. [та ін.] - К. : НАДУ, 2015. - 628 с. 20.

16. Вербовська Л. С. Дев'ять нарисів з управління змінами : Навч. посіб. /Л. С. Вербовська, Д. І. Дзвінчук, В. П. Петренко, Й. Ясінська / за заг. ред.проф. В. П Петренка. - Івано- Франківськ: Місто НВ, 2018. - 164 с.

17. Моніторинг процесу децентралізації та реформування місцевого самоврядування станом на 10 лютого 2019 року. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://storage.decentralization.gov.ua/uploads/librarv/file/378/10.02.2019 ukr.pdf>

18. Методичні рекомендації щодо впровадження та застосування гендерно орієнтованого підходу в бюджетному процесі. Наказ Міністерства фінансів України 02.01.2019 року № 1

19. Публічне управління в забезпеченні сталого (збалансованого) розвитку : [навч. посіб.] / Т. К. Гречко, С. А. Лісовський, С. А. Романюк, Л. Г. Руденко. - Херсон : Грінь Д.С., 2015. - 264 с.

20. Методичні рекомендації щодо формування і реалізації стратегічних і програмних документів соціально-економічного розвитку об'єднаної територіальної громади. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://decentralization.gov.ua/librarv>

21. Методичні рекомендації щодо формування регіональних стратегій розвитку: Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 29.07.02 №224.

Ресурси мережі Інтернет

22. Децентралізація. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://decentralization.gov.ua/> Офіційні сайти обласних державних адміністрацій

23. Офіційний сайт Верховної Ради України. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua>. Офіційний сайт Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України - Режим доступу: [http:// minregion.gov.ua](http://minregion.gov.ua).